

Socialdepartementet

Informell videokonferens med hälso- och sjukvårdsministrarna den 16 mars 2021

Kommenterad dagordning

1. Covid-19-vägen framåt

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Diskussion.

Ansvarigt statsråd:

Lena Hallengren.

Dokument:

Diskussionsunderlag från det portugisiska ordförandeskapet (WK 2945/2021 INIT).

Förslagets innehåll:

Vid denna dagordningspunkt väntas ett åsiktsutbyte om hanteringen av covid-19-pandemin och vägen framåt med fokus på icke-medicinska åtgärder. Inför mötet har det portugisiska ordförandeskapet presenterat ett diskussionsunderlag, som redogör för huvudsakligen tre kategorier av icke-medicinska åtgärder som är viktiga i väntan på en bred utrullning av vaccin mot covid-19.

Dessa kategorier är 1) individuella åtgärder såsom handhygien, munskydd 2) miljöåtgärder såsom inomhusmiljön, städning, ventilation, tillräckligt med utrymme, 3) befolkningsrelaterade åtgärder såsom fysiskt avstånd, begräsningar/restriktioner v g rörlighet och större folksamlingar. Därutöver redogörs för vad som gjorts på EU-nivå hittills i ljuset av pandemin t ex. rekommendationer avseende fri rörlighet, testningsstrategier etc. men också vid vilka möten man diskuterat olika åtgärder.

Två diskussionsfrågor presenteras inför mötet. Den första frågan rör vilka strategiska ställningstaganden som behöver göras vad gäller icke-medicinska åtgärder för effektiv respons mot covid-19 inom EU. Den andra frågan rör vilka omständigheter som är styrande för ett gradvis lyftande av restriktionerna i medlemsstaterna.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att det är viktigt att vi fortsätter samarbeta inom EU för att motverka smittspridningen och mildra pandemins effekter på samhället. Samtidigt är smittskydd nationell kompetens och i slutändan upp till varje medlemsstat att bestämma om.

Regeringen anser att det fortsatt är av betydelse med samordning på EU-nivå när det gäller exempelvis reserestriktioner, liksom vad gäller diskussion och erfarenhetsutbyte vad gäller icke-medicinska åtgärder. Regeringen menar vidare att en sammantagen bedömning av smittspridningsläget är nödvändig för att möjliggöra successivt lyftande av de restriktioner som införts. Vaccineringsgraden och vaccinernas effektivitet är viktiga faktorer i en sådan bedömning.

Tidigare behandling i riksdagen:

Riksdagen har löpande fått information om frågor relaterade till hanteringen av covid-19-pandemin och koordineringen inom EU. Samråd med EU-nämnden i frågor om hanteringen av covid-19 skedde senast den 24 februari inför Europeiska rådets möte den 25–26 februari. Socialutskottet informerades om dagordningen för videomötet den 15 mars vid utskottets möte den 9 mars.

Fortsatt behandling av ärendet:

Frågor kopplade till hanteringen av covid-19-pandemin kommer att vara aktuella under hela det portugisiska ordförandeskapet.

Faktapromemoria:

-

2. Europas plan mot cancer**Vilken typ av behandling förväntas i rådet:**

Presentation av kommissionen och diskussion (offentlig session).

Ansvarigt statsråd:

Lena Hallengren.

Dokument:

Diskussionsunderlag från det portugisiska ordförandeskapet (WK 2921/2021 INIT).

Förslagets innehåll:

Hälsoministrarna förväntas ha ett första åsiktsutbyte om Europas plan mot cancer som publicerades den 3 februari. Inför mötet har det portugisiska ordförandeskapet presenterat ett diskussionsunderlag.

Enligt kommissionen är EU i stort behov av ett förnyat åtagande om cancerprevention, behandling och vård som tar hänsyn till de ökande utmaningarna, och möjligheterna att övervinna dem, inklusive utvecklingar inom cancervården. EU behöver därför en bred strategi som inbegriper flera delar av samhället, fokuserar på patienten och maximerar den nya teknikens och kunskapens potential, fördjupar samarbeten och möjligheter till europeiskt mervärde, ger jämlik tillgång till cancerkunskap, prevention, diagnostisering och vård och bättre hälsoresultat för patienterna.

Enligt kommissionen markerar planen början på en ny period inom cancerprevention och cancervård, där patienter har tillgång till högkvalitativ screening och behandling samt den senaste tekniken. Genom stöd på EU-nivå möjliggörs upp- och nedskalningar och specialisering, samtidigt som medlemsstaternas ansvar för hälsopolitiken respekteras till fullo.

Europas plan mot cancer syftar till insatser mot cancer i alla stadier. Planen är strukturerad runt fyra centrala områden där EU kan tillföra som mest: (1) förebyggande insatser, (2) tidig upptäckt, (3) diagnos och behandling, samt (4) cancerpatienters och canceröverlevares livskvalitet. Med sina politiska mål, som stöds av tio flaggskeppsinitiativ och flera stödjande åtgärder, avser planen att hjälpa medlemsstaterna att vända utvecklingen när det gäller cancer.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande om Europas plan mot cancer och ser generellt positivt på målen och flaggskeppsinitiativen i cancerplanen. Planen syftar till att stödja, samordna och komplettera medlemsstaternas insatser för att minska det lidande som orsakas av cancer. Det är därför positivt att flera av målen sammanfaller med de mål som framgår i den nationella cancerstrategin och den tillhörande långsiktiga inriktningen för cancervården.

En viktig utgångspunkt för regeringen är fördelningen av befogenheter mellan EU- och medlemsstaterna avseende sociala- hälso-, och sjukvårdsfrågor och att medlemsstaternas befogenheter respekteras fullt ut.

Regeringen ser positivt på att det förebyggande arbetet sätts i fokus och personcentreringen i planen.

Regeringen ser även positivt på att EU nu tar ett större tag om hälsodatafrågorna, precisionsmedicin och omställningen till ett datadrivet samhälle, då det är en förutsättning för att Sverige ska kunna leverera en modern hälso- och sjukvård även i framtiden.

Regeringen önskar dock se tydligare skrivningar om insatser inom EU:s datastrategi bland annat kopplade till säker hantering av hälsodata och inrättande av europeiskt gemensamt dataområde för hälsa.

Regeringen stödjer en folkhälsobaserad och restriktiv tobakspolitik i EU och har anslutit sig till de länder som vill gå i täten för tobakskontroll. Regeringen värnar det svenska snusundantaget och att vi själva får reglera ingredienser i och smaksättning av snus.

Regeringen välkomnar kommissionens förslag på alkoholområdet och ser positivt på att EU gemensamt kan ta steg framåt mot mer folkhälsobaserad alkoholreglering på EU-nivå.

Regeringen ser fram emot det reviderade luftkvalitetsdirektivet. Den övergripande svenska målsättningen är att genomförandet av luftkvalitetsdirektiven ska hålla en hög ambitionsnivå vad gäller gräns- och målvärden för människors hälsa och miljön.

Regeringen välkomnar åtgärder som minskar exponering för farliga ämnen och ser positivt på en översyn av direktivet om carcinogener och mutagena ämnen. Regeringen ser positivt på att kommissionen presenterar ett nytt strategiskt ramverk för hälsa och säkerhet i arbetslivet för 2021–2027.

Tidigare behandling i riksdagen:

Socialutskottet informerades om kommissionens förslag den 9 mars.

Fortsatt behandling av ärendet:

I meddelandet framgår att kommissionen avser upprätta en EU:s genomförandegrupp för planen mot cancer som ska samordna åtgärder och politik mellan kommissionen och andra EU-institutioner.

Europas plan mot cancer kommer att utvärderas i slutet på 2024.

Faktapromemoria:

Europas plan mot cancer 2020/21:FPM79.

3) Övriga frågor

a) Europeiska hälsounionspaketet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Ordförandeskapet väntas informera om läget i förhandlingarna (offentlig session).

Ansvarigt statsråd:

Lena Hallengren.

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet väntas ge information om läget i förhandlingen. Kommissionen presenterade den 11 november 2020 ett paket av förslag för en europeisk hälsounion. Paketet inkluderar ett meddelande om en "Europeisk hälsunion" med tre därtill knutna lagstiftningsförslag: en förordning om allvarliga gränsöverskridande hälsohot, ett reviderat mandat för den Europeiska smittskyddsmyndigheten (ECDC) samt ett reviderat mandat för den Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA).

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Socialutskottet överlade om de tre rättsakterna den 2 februari 2021. Utskottet fick information om förslagen den 12 november 2020. Samråd skedde med EU-nämnden den 27 november 2020.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingar fortskrider under det portugisiska EU-ordförandeskapet.

Faktapromemoria:

Förslag om en europeisk hälsounion 2020/21:FPM43.

b) Förslag till förordning om utvärdering av medicinsk teknik

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Ordförandeskapet väntas informera om läget i förhandlingarna (offentlig session).

Ansvarigt statsråd:

Lena Hallengren.

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet väntas ge information om läget i förhandlingen om förslag till förordning om utvärdering av medicinsk teknik vid mötet den 15 mars. Kommissionen presenterade förslaget till förordning om utvärdering av medicinsk teknik och om ändring av direktiv 2011/24/EU den 31 januari 2018.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggningen skedde i socialutskottet den 10 april 2018. Socialutskottet har därefter informerats vid flertalet tillfällen, senast den 2 februari 2021.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingar fortskrider under det portugisiska EU-ordförandeskapet.

Faktapromemoria:

Förordning om utvärdering av medicinsk teknik 2017/18:FPM57.